

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА

**ГОДИШНА ПРОГРАМА со ФИНАНСИСКИ ПЛАН
НА
Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта
за 2022 година**

април, 2022 година

Врз основа на членот 5 став 2 од Законот за пасишта („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/98, 101/00, 89/08, 105/09, 42/10, 116/10, 164/13, 193/15, 215/15 и 110/2021), Управниот одбор на 77 -та седница одржана на 04.04.2022 година ја усвои

ГОДИШНАТА ПРОГРАМА СО ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА 2022 ГОДИНА

Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта, согласно законската обврска, на почетокот на секоја деловна година изготвува Годишна програма со Финансиски план и Годишна инвестициона програма. Во Годишната програма со Финансиски план се претставени активностите и финансиските текови во Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта, додека со Годишната инвестициона програма се предвидуваат мерките што се планира да се преземат за подобрување на условите на пасиштата. Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта, функционира со 10 подружници во внатрешноста на Република Северна Македонија и Дирекција со седиште во градот Скопје. Активностите во подружниците се во делот на регулирање на правото на напасување на добитокот на пасиштата во државна сопственост со кои стопанисува Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта соодветно на важечките законски и подзаконски акти, наплата на пашарина во регионите кои ги покриваат, заштита на пасиштата од незаконски дејства (узурпации, разорување и користење вон одредбите од договорите или подзаконските акти), како и нивно унапредување (следење на состојбата на пасиштата и утврдување на мерките кои се потребни за подобрување на условите за нивно користење). Во Дирекцијата се извршуваат сите административно-технички и сметководствено-финансиски работи.

Со Финансискиот план, како составен дел од Годишната програма, се прикажуваат изворите на средства кои се планира да се остварат во 2022 година и тоа како приходи од наплата на пашарина и како надоместок врз основа на регулираното право на користење на пасиштата. Висината на надоместокот е утврдена со тарифа подготвена од Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта, усвоена од страна на Управниот одбор, а со Одлука дадена согласно од страна на Владата на Република Македонија. Во Финансискиот план се прикажани и висината на расходите од тековното работење, искажани преку потребните средства за плати, придонеси и надоместоци како и за другите трошоци како и трошоци за спроведување на Годишната инвестициона програма за 2022 година.

Разликата добиена помеѓу планираните приходи и планираните расходи ги дава средствата кои се планира да се искористат за спроведување на мелиоративни мерки за подобрување на условите на пасиштата за 2022 година, планирани мерки кои сигурно ќе се спроведат во 2022 година во согласност со Годишната инвестициона програма. Со преземање на овие мерки, делумно ќе се подобрат условите за користење на пасиштата, што подразбира: пробивање и реконструкција на постојните земјени патишта до пасиштата и бушотини за бунари за вода.

Со спроведување на Годишната програма со Финансискиот план за 2022 година и Годишната инвестициона програма за 2022 година, ќе се придонесе кон исполнување на основните активности околу стопанисувањето со пасиштата во државна сопственост, нивното зачувување и подобрување на условите за користење на пасиштата што ќе придонесе за нормално функционирање и опстојување на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта.

Оваа Програма влегува во сила со денот на нејзиното донесување.

**Ј.П.за стопанисување со пасишта
Претседател на Управен одбор**

Скопје, април 2022 година

/Анријана Томовска/

Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта

СОДРЖИНА на
Годишна програма со Финансиски план за 2022 година на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта

1. Вовед и објаснување

- Стопанисување и тековни работи и активности

2. Финансиски план

- Вовед
- Тековно работење и активности

2.1. Преглед на подружници со планиран број на добиток и вкупно планирани приходи и расходи за 2022 година

2.1.1. Преглед на извори на средства за планирани приходи

2.1.2. Образложение

2.2.1. Преглед на вкупните расходи за работење на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта во 2022 година

2.2.1.1. Преглед на расходи за работење на ЈП за стопанисување со пасишта во 2022 година, споредбено со 2021 година искажан по позиции - ФИНАНСИСКИ ПЛАН

2.2.1.2. Образложение на планирани расходи

2.2.2.1. Расходи-трошоци за Годишна инвестициона програма

2.2.2.2. Образложение за расходи за 2022 година

- Рекапитулар

Годишна програма со Финансиски план за 2022 година на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта

1. ВОВЕД

Во Република Северна Македонија овчарството одсекогаш било тесно поврзано со пасиштата како природни ресурси – извори на сточна храна. Имајќи во предвид дека во нашата Република, поради ортографските и климатските услови пасиштата се простираат на многу широк дијапазон од 50-2800 метри надморска висина, постои битна разлика во вегетацијата и временскиот развој на тревната покривка како и нејзиното користење .

Од тука дел од пасиштата кои се наоѓаат над 1200 метри надморска височина се користат за напасување исклучиво во летниот период и тоа од втората половина на месец Мај па до крајот на месец октомври. На овој начин благодарение на ортографските прилики и висинската разлика на пасиштата, вегетацијата на пасиштата се одвива во различно време со што се овозможува подолг период на напасување на овците и продолжување на вековната традиција на номадење – селење на стоката од летни на зимски пасишта. Имајќи го во предвид значењето на овие подрачја, пасиштата имаат осетно влијание во структурата на вкупната земјоделска површина, од каде пак произлегува и нивната осетна стопанска важност како еколошки тревници еден од основните извори за добиточна храна за опстанок и развој на сточарството во ридско – планинскиот регион во Републиката .

Од друга страна пак овчарството, како гранка на сточарското производство , има извонредно значење, каде за разлика од другите домашни животни овцата дава најширок спектар на производи од анимално потекло кое е со незаменлив квалитет а од друга страна не е директен конкурент ниту еден вид домашно животно во поглед на исхраната. Освен тоа, овцата се претставува како најнезависно домашно животно, подвижно во секакви и посебни услови и на секаков вид терен .

Искористувањето на тревните површини за напасување на добитокот е најстариот и најекономичен начин за обезбедување доволно евтина сточна храна, што како етин извор на храна значајно влијае на цената на крајното сточно производство наменето за пазарот. Искористувањето на пасиштата може да биде планско (систематско) и непланско (слободно или несистематско). Најзастапен начин на искористување на пасиштата во нашата земја е непланскиот начин на искористување, при што стоката е пуштена да пасе по целата површина на пасиштето, бирајќи ја при тоа поквалитетната тревна маса за јадење и овозможувајќи им при тоа на послабите видови на тревна маса побргу да се размножуваат и да доминираат со тревникот. Ортографските и климатски услови на нашето поднебје допринесуваат пасиштата да се простираат во еден голем висински дијапазон, почнувајќи од 50 м надморска височина и завршувајќи на 2800 м надморска височина. Ваквата распространетост на пасиштата и разноврсноста на еколошките услови придонесуваат за голема разноврсност на составот на тревната маса. Исто така, пасиштата кои се распространети над 1200 м надморска височина се користат за напасување на стоката во период од крајот на месец мај до крајот на месец октомври.

Распространетоста на пасиштата од 50 м до 2800 м надморска височина е уште еден добар елемент кој доведува до разновидност на вегетацијата и квалитет на тревната маса. Тоа овозможува селење на стоката од летни на зимски пасишта, што претставува вековна традиција на номадење. Но и покрај големото значење на природните пасишта, сеуште во наши услови не се придава особено значење како на извор на здрава храна. Во европските земји кои располагаат со природни пасишта, значително се зголемуваат вложувањата за подобрување на условите и пристапот до пасиштата. Посебен акцент треба да се даде на контингентот на мелиоративни мерки за одржување и чување на пасиштата како што се : биолошките, органските, техничките и хидро мелиоративните мерки кои детално ќе бидат опишани во наредните поглавија на оваа програма. Со овие мерки ќе се допринесе во зачувување на квалитетот на почвата, квалитетот на тревната маса, лесниот и едноставен пристап до секое пасиште и обезбедување вода во доволни количини за напојување на добитокот.

За стопанисување со пасиштата во државна сопственост во 1998 година, во Република Македонија е формирано Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта кога е донесен и Законот за пасишта 3/98, врз основа на кој се уредува управувањето, унапредувањето и користењето на пасиштата во државна сопственост како работи од јавен интерес.

Во согласност со Законот за пасишта во членот 5 став 2 Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта донесува Годишна програма со Финансиски план, со која се предвидуваат приходите и расходите на ниво на претпријатие и се утврдуваат мерките за унапредување на пасиштата а Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта доставува Годишен извештај до Владата на Република Македонија за реализација на оваа Програма.

1.1.Стопанисувањето со пасиштата во Република Македонија, е од големото значење и има влијание во делот на економската и социјалната состојба во државата како можност за најевтино производство на сточни производи – млеко, млечни производи, месо, волна, кожа и др. а особено фактот дека активностите на државата во делот на земјоделството, се насочени кон искористување на нашето поднебје за производство на најквалитетни и чисти земјоделски производи со кои би биле конкурентни на светскиот пазар а посебно во делот на производство на еколошка и органска храна, но со сè уште недоволна искористеност на постојните потенцијали. Со својата површина, пасиштата во Република Македонија претставуваат повеќе од 50 % од вкупната земјоделска површина и како такви ни нудат можност, за подобрување на севкупната економска и социјална состојба, што треба да нè иницира да посветиме поголемо внимание за правилно и рационално искористување и заштита на пасиштата како и од незаконско и непланско користење и искористување.

Годишната програма со Финансискиот план за 2022 година, на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта, ги опфаќа тековните активности и стопанисувањето со пасиштата, планираните приходи и расходи по позиции, планираните активности околу условите и подобрување на истите за користење .

1.2.Тековно работење и активности:

- Една од приоритетните активности во 2022 година, секако, е и зајакнатата контрола на терен за навремено регулирање и наплата на надоместокот од пашарина, како основен извор на приходи во претпријатието. Вработените во претпријатието, извршуваат и активности на терен во делот на контролата на користење и узурпација на пасиштата како и контролирана пренамена на истите. За таа цел е потребно подобрување на контактот и соработката со сите надлежни институции кои имаат директно или индиректно значење - влијание во функционирањето на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта, контакт со Министерството за економија, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, Јавното претпријатие „Национални шуми“, Министерството за транспорт и врски, Локалната самоуправа и другите правни субјекти, што подразбира и усогласување на законските и подзаконските акти во делот на пасиштата како земјоделско земјиште - култура пасиште.

- Следењето на корисниците и нивната состојба околу регулирање на правото за користење на пасиштата се врши преку програма - софтвер во сметководство, во кој се внесени сите потребни податоци на комингентите по подружници, уплати по години, регулирани права, долгови, побарувања и др.

- Со Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој, ќе се продолжи да се врши размена на податоци преку софтверски систем, по службена должност, за должниците кон претпријатието, врз основа на кои податоци се врши исплата на субвенциите по основ важечките програми за тековната година.

При активности за евидентирање и регулирање на правото на користење на пасиштата и наплатата на надоместокот за користење на истите, врз основа на регулираните права за користење на пасиштата, каде како основа е земен бројот на добитокот со кој располагаат како и подготвувањето на анекс-договори врз основа на промената на бројната состојба на добитокот, се планира истото да се спроведува преку размена на податоците со Агенцијата за храна и ветерина, преку потпишување на меморандум за соработка.

- Регулирањето на правото на користење на пасиштата во државна сопственост, од страна на корисниците на пасишта во државна сопственост, во согласност со Законот за пасишта е по основ на склучување на договори. Во процес е подготвување на нов Законот за пасишта, во соработка со сите релевантни фактори од оваа област, со цел донесување на нов закон кој ќе биде применлив и во согласност со моменталните состојби со пасиштата. Се планира истото да се оствари во првата половина на 2022 година .

Од 2013-2014 година, во спроведување на својата дејност-стопанисување со пасишта во државна сопственост претпријатието работи, преку регулирање на правото на напасување и наплата на надомест за напасаување на добиток, без законски и подзаконски акти кои истото би го регулирале. Од тие причини години наназад дејноста се обавува по основ на акт донесен од страна на Управниот Одбор на претпријатието-Одлука за привремено регулирање на правото на користење на пасиштата, повикувајќи се на Законот за јавни претпријатија согласно кој, во случај на вршење на дејност од јавен интерес како што е дејноста на претпријатието потребно е да се почитува принципот на сигурност во давање на услугите, континуитет и квалитет на услугата, транспарентност, достапност и универзална услуга, заштита на корисници и потрошувачи.

Но, на овој начин нема воспоставено систем за контрола и преземање на одредени законски мерки за незаконско користење на пасиштата, односно нерегулирање на правото на користење и неподмирување на обврска за плаќање на пашарина. Ова придонесува до недоволна наплата на надоместокот за пашарина, нерегулирање на правото на користење на пасиштата што директно влијае на финасиската состојба на претпријатието и намалување на приходите.

-Во Дирекцијата на претпријатието се одвиваат и сите нормативно-правни кадровски и општи работи, поврзани со редовното тековно работење, регулирање на правото на користење на пасишта во државна сопственост и активности за наплата на обврските на корисниците, исто така, се извршуваат општи административни работи и тоа од типот на имотно-правни претставки и подготвување на акти поврзани со работниот однос на вработените во претпријатието. Тука треба да се напомене и вклученоста на претпријатието во тековите на урбанизација на општините преку изготвување на урбанистичките планови, доделувањето на концесиите за минерални сировини, преку добивањето на дописи со кои се бара информација дали за КП кои влегуваат во наведените опфати претпријатието има склучено договори за користење на пасишта или не. При тоа се води сметка за контрола на добиените информации на терен преку нашите вработени и давање на соодветни одговори.

Исто така во текот на работењето има потреба и од присуство на одредени настани организирани од страна на институции и организации од областа на земјоделието, животната средина а се со цел заштита на биодиверзитетот и биолошката разновидност и давање придонес кон заштита на природата .

Во 2021 година се прогласи и новиот Национален парк Шар Планина, во чиј опфат влегуваат големи површини од високопланинските пасишта од планинскиот масив Шар Планина, при што Јавното претпријатие ја даде својата поддршка но и заложба за зачувување на своите права и обврски предвидени со закон. Слични активности се одвиваат и околу прогласувањето на заштитено подрачје „Осоговски планини,, и покренување на активности за прогласување на заштитен предел „Малешевски планини,,. Сите овие активности и учество, ќе продолжат и во 2022 година.

2. ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА ЗА 2022 ГОДИНА

2.1. Преглед на подружници со планиран број на добиток и вкупно планирани приходи и расходи за 2022 година

Ред. бр.	Подружница	Број на ситен добиток	Број на крупен добиток	Планирани приходи			Планирани расходи (денари)	Разлика
				Врз основа на бројот на добиток	Врз основа на тарифата	ВКУПНО		
1	Виница	40.000	3.500	2.875.000	150.000	3.025.000	770.000	2.255.000
2	Струмица	45.000	5.000	3.500.000	200.000	3.700.000	590.000	3.110.000
3	Гостивар	65.000	5.000	4.500.000	100.000	4.600.000	1.100.000	3.500.000
4	Дебар	60.000	4.500	4.125.000	150.000	4.275.000	300.000	3.975.000
5	Кратово	25.000	4.500	2.375.000	100.000	2.475.000	790.000	1.685.000
6	Кавадарци	30.000	4.000	2.500.000	100.000	2.600.000	300.000	2.300.000
7	Битола	140.000	9.000	9.250.000	150.000	9.400.000	1.100.000	8.300.000
8	Скопје	40.000	5.000	3.250.000	700.000	3.950.000	810.000	3.140.000
9	Св.Николе	160.000	10.000	10.500.000	300.000	10.800.000	1.510.000	9.290.000
10	Тетово	60.000	7.000	4.750.000	150.000	4.900.000	350.000	4.600.000
11	Дирекција	/	/	/	/	/	23.102.000	/
	Вкупно	665.000	57.500	47.625.000	2.100.000	49.725.000	30.722.000	/
ПЛАНИРАНА НАПЛАТА ОД ОКОЛУ 75 % ОД ВКУПНИТЕ ПРИХОДИ						37.478.000	32.522.000	4.956.000

Бројот на ситна и крупна стока, кој е запишан во прегледот е добиен врз основа на податоците од надлежните институции и стручни лица од оваа област. Висината на надоместокот за подмирување на долгот врз основа на пашарината е во согласност со Тарифникот за наплата на пашарината и изнесува 50,00 денари по грло за ситен добиток, а за крупен добиток пашарината изнесува 250,00 денари.

Од приложениот преглед се има увид во планираните вкупни приходи и расходи на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта и тоа по подружници, како и нивната разлика. Од приложеното се гледа дека вкупните приходи врз основа на **100 %** наплата на пашарина би изнесувале **49.725.000** денари.

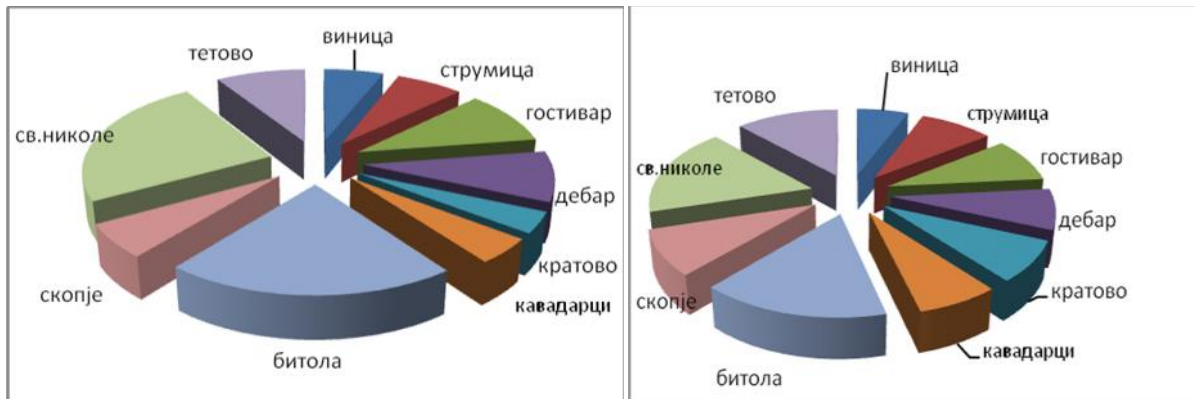
Вкупните планирани расходи од прикажаното, се планира да изнесуваат **32.522.000** денари.

Разликата меѓу планираните приходи и расходи изнесува **4.956.000** денари. Процентуално, вкупните планирани расходи од **32.522.000** денари се **86 %** од планираните приходи во висина од **37.478.000**.

2.1.1. Преглед извори на средства - планирани приходи:-

СИТНА СТОКА

КРУПНА СТОКА

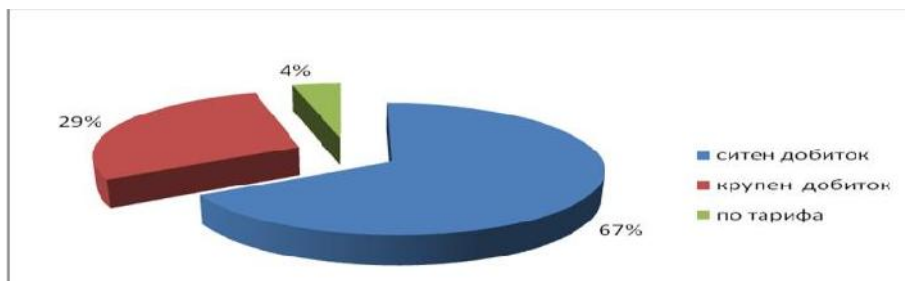
-пашарина од ситен добиток	665.000 грла * 50 денари	=	33.250.000 денари
-пашарина од крупен добиток	57.500 грла * 250 денари	=	14.375.000 денари
-други приходи по тарифа		=	2.100.000 денари

ВКУПНО:

49.725.000 денари

или планирани околу 75 % приходи за 2022 година

37.478.000 денари

2.1.2.Образложение

Имајќи ги предвид моменталните состојби, неможноста за регулирање на правото на користење на пасиштата во согласност со Законот, недоволната контрола на терен околу регулираното право за користење на пасиштата во согласност со важечките подзаконски акти, немањето теренски возила, несоодветен и недоволен кадар, како и искуствата од минатите години, Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта, планира во новата 2022 година да наплати околу 75 % од вкупните „идеално“, планирани приходи или во износ од **37.478.000 денари**.

Вкупниот број на ситен и крупен добиток по подружници, со кој располагаат сточарите во Република Северна Македонија, а кои се предмет на нашиот интерес е планиран според искуствата од годините наназад, наплатата, податоците од терен. Бројот на добитокот помножен со цената на чинење по грло добиток, го дава износот на планирани приходи кој би можел да се оствари од страна на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта во 2022 година.

Структурата на приходи ја сочинуваат пашарината од ситен добиток и пашарината од крупен добиток како и други приходи врз основа на користење на пасиштата за напасување, покосување, поставување на времени објекти и друго, во согласност со важечката тарифа. Од приходите за пашарина **67 %** отпаѓа на пашарина за ситен добиток а **29 %** на пашарина за крупен добиток. Останатите приходи врз основа на тарифа, изнесуваат **2.100.000** денари и се **4 %** од вкупните приходи.

2.2.1. Преглед на вкупните расходи за работење на ЈП за стопанисување со пасишта во 2022 година

2.2.1.1.Преглед на расходи за работење на ЈП за стопанисување со пасишта во 2022 година, споредбено со 2021 година искажан по позиции - ФИНАНСИСКИ ПЛАН

Р.бр.	Позиција	Предлог во 2022	Остварено во 2021
	Бруто-плати надоместоци, персонален данок, придонеси		
1	Бруто-износ на плати	15.000.000	14.200.000
2	Нови вработувања	3.300.000	1.900.000
	Други трошоци		
3	Трошоци за канцелариски материјал	150.000	130.000
4	Трошоци за гориво и мазиво	1.800.000	1.000.000
5	Трошоци за санација на канцелариски простории	510.000	/
6	ПТТ трошоци	120.000	56.040
7	Други трошоци за вработени	100.000	/
8	Трошоци за набавка на мебел	/	49.501
9	Трошоци за ситен инвентар	100.000	16.500
10	Трошоци за електрична енергија	550.000	320.000
11	Трошоци за регистрација на возила	150.000	60.000
12	Премии за осигурување на возила	150.000	60.000
13	Трошоци за сервиси, одржување на возила	510.000	270.000
14	Трошоци за автогуми	50.000	266.213
15	Трошоци за потрошена вода	60.000	21.000
16	Комунална такса	50.000	32.000
17	Трошоци за хигиена и одржување	200.000	33.000
18	Трошоци за парно и дрва	350.000	157.286
19	Трошоци и услуги за одржување и заштита	600.000	490.410
20	Фотокопирање	20.000	8.000
21	Дневници за службени патувања	50.000	/
22	Трошоци за ноќевања	170.000	21.000
23	Огласи	150.000	107.000
24	Репрезентации	250.000	240.000
25	Трошоци за реклама	50.000	20.000
26	Банкарска провизија	80.000	67.000
27	Адвокатски услуги	400.000	395.000
28	Советувања - семинари и обуки	100.000	18.000
29	Трошоци за обука на вработени(компјутер, јазик)	/	/
30	Трошоци за стручна литература	50.000	35.000
31	Консултантски услуги	100.000	/
32	Набавка на возила - оперативен лизинг	/	/

33	Трошоци за набавка на компјутери	150.000	712.000
34	Трошоци за одржување на компјутери и ИТ	70.000	/
35	Трошоци за надградба на софтвер	50.000	/
36	Тонери за ласерски печатачи	150.000	57.000
37	Патарина и паркинг	150.000	39.590
38	Трошоци за закуп на деловни простории	350.000	298.000
39	Систематски преглед	71.000	71.000
40	Трошоци за телефонски услуги	1.000.000	900.000
41	Судски трошоци	80.000	60.000
42	Нотарски услуги	150.000	120.000
43	Автобуски карти - патни сметки	20.000	5.000
44	Трошоци за јубилејна награда	100.000	/
45	Трошоци за вработување, отпремнина, штети и помош за смрт	170.000	56.340
46	Набавка на опрема за заштита од пожари	175.000	/
47	Трошоци за повремени и привремени услуги	780.000	780.000
48	ИСО стандарди(сертификат)	150.000	/
49	Ревизија	71.000	71.000
50	Трошоци за подготвување на изведбен проект за регистар	/	/
51	Трошоци за легализација на објекти	150.000	/
52	Расходи врз основа на камати	25.000	/
53	Извршни трошоци	50.000	10.000
54	Трошоци за проекти	500.000	/
55	Регрес за годишен одмор	900.000	745.000
56	Веб-страница	30.000	
57	Авионски карти	85.000	/
58	Други трошоци од работењето	150.000	/
59	Премии за осигурување - колективно	85.000	/
60	Трошоци за овчарски денови	/	/
	Трошоци за УО и НО		
61	Надоместок за УО	980.000	980.000
62	Надоместок за НО	710.000	710.000
	ВКУПНО	32.522.000	25.577.880

2.2.1.2.Образложение на планирани расходи за 2022 година

Од изнесенiot преглед на вкупните расходи за работењето на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта може да се види износот на расходите по позиции како во Дирекцијата така и на ниво на подружници. Структурата на трошење е поделена во три категории и тоа бруто-плати, надоместоци, персонален данок и придонеси, категорија на трошоци за Управен одбор и Надзорен одбор.

За исплата на бруто-плати, надоместоци, персонален данок и придонеси се планира да бидат потрошени 18.300.000 денари или 56 % од вкупно планираните расходи. Дел од овие Планирани средства се за нови вработувања, во износ од 3.300.000 денари.

За категоријата други трошоци ќе бидат потрошени 14.222.000 денари или **44** % од вкупно планираните расходи. Во рамките на овие планирани трошоци влегуваат трошоците од тековното работење,

Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта

трошоците за одржување и заштита, трошоците за услуги, трошоците за советување и семинари, трошоците за обука на вработени, трошоците за набавка на компјутерска опрема, трошоците за адвокатски услуги, трошоците за воведување на стандарди, трошоците за набавка на возила, адвокатски услуги, сервис на возила, репрезентации, за закуп на деловни простории и други планирани тековни трошоци.

Во рамките на овие трошоци влегуваат и **трошоците за Управен одбор и Надзорен одбор** на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта во вкупен износ од 1.690.000 денари.

2.2.2.1. Расходи-трошоци за Годишна инвестициона програма за 2022 година

Ред. бр.	Вид на мерка	Количина	Цена по единица мерка- (денари)	Износ (денари)	ддв 18 %
1.	бушотини за бунари за вода	10 парчиња	300.000,00	3.000.000,00	540.000,00
2.	Реконструкција на некатегоризирани земјени патишта до пасиштата	5 км	100.000,00	500.000,00	90.000,00
3.	Пробивање на некатегоризирани земјени патишта до пасиштата	3,5 км	200.000,00	700.000,00	126.000,00
вкупно				4.200.000,00	756.000,00
С е В к у п н о:				4.956.000,00	

2.2.2.2. Образложение

Со оваа Програма се утврдуваат мерки за одгледување, заштита и унапредување и проширување на пасиштата како и нивна обнова и развој. За спроведување на оваа Програма за 2022 година, планирани се следниве финансиски средства:

1. Сопствени финансиски средства - добиени според Финансискиот план за 2022 година а како разлика помеѓу приходите и расходите планирани за 2022 година. Врз основа на планираните финансиски показатели, се планираат и средствата за изведување на мерки за подобрување на условите за користење на пасиштата за 2022 година.

Р.бр.	ИЗВОР НА СРЕДСТВА	ИЗНОС (денари)
1	Сопствени средства	4.956.000,00

Сопствените средства планирани за спроведување на Годишната програма за 2022 година ќе се користат за набавка и изведување на следниве мерки:

Точка 1 од Програмата се планира изработка на бушотини за бунари за вода за напојување на добитокот, со што ќе се подобри состојбата со вода за напојување на добитокот, имајќи во предвид дека со климатските промени, недостигот на вода е се поголем и поголем. Потребата од истите произлегува од сознанијата добиени на терен, при непосредните контакти со сточарите.

Во поглед на точка 2 од Програмата се планира подобрување – реконструкција на постојните земјени патишта до пасиштата, кои се користат од страна на сопствениците на добитокот кои го имаат регулирано правото на користење на пасиштата во државна сопственост со Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта. Со тоа ќе се подобри комуникацијата на корисниците на пасиштата со

бачилата и пасиштата каде го напасуваат добитокот како во високопланинските пасишта така и во зимските пасишта на територијата на Република Македонија. Овде се работи за веќе постојни патишта

Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта

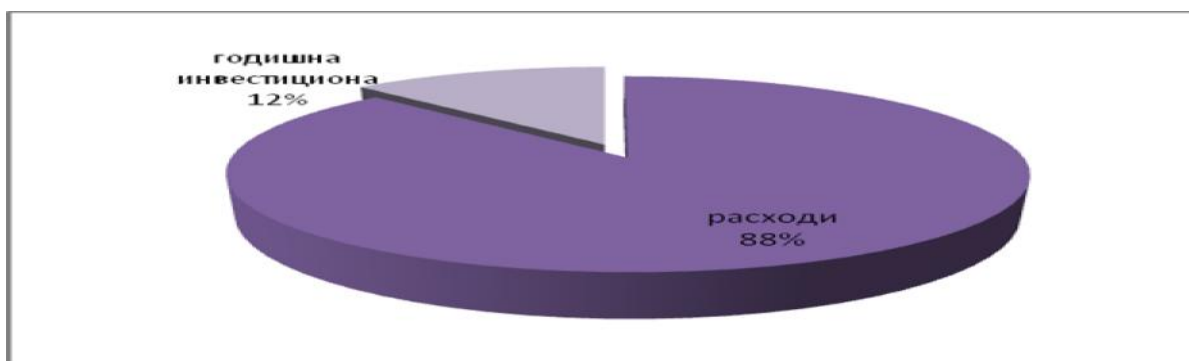
кои се користат отежнато или се користеле во минатото, но поради нивното руинирање под влијание на временските услови истите не можат да се користат за својата намена. Со оваа мерка се планира ангажирање на фирми, во согласност со законските прописи од Законот за јавни набавки, кои со механизацијата, која ја поседуваат, ќе извршат реконструкција на веќе постојните патишта со симнување на одредена дебелина на слој од земја од истите и добивање на површина, која ќе се користи за оваа намена, со дополнителни изведби на канали за собирање на водата која ќе надоаѓа во случај на дожд и други врнежи и поставување на цевки за одведување на водата со што ќе се продолжи и векот на траење на истите.

Под точка 3 од Програмата се планира пробивање на нови патишта на пасиштата, на кои пристигнуваат сточарите со својот добиток, при што постоењето на патишта овозможува полесен пристап и транспорт на добитокот и придружните материјали и работи потребни при престој на пасиштата. Оттука и значењето на пробивање на ваквите патишта, збогатувајќи ја инфраструктурата на пасиштата и зголемувајќи ја нивната вредност и значење.

Трасите на кои ќе се изведуваат овие активности се планираат врз основа на консултации направени со вработените по подружници и потребата од истите. Пред спроведување на планираните мерки на пасиштата наведени во Годишната програма, Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта, ангажира стручни лица и во соработка со истите ќе изработи соодветни документи, пресметки и премери како и проекти за потребните активности. За реализација на набавката на работите од точките 1 од Програмата, потребно е спроведување на јавна набавка во согласност со Законот за јавни набавки.

Набавката и реализирањето на сите активности од оваа Програма ќе се врши од страна на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта на Република Македонија, во согласност со законските прописи кои важат за преземање на ваков вид мерки. Тоа подразбира исплата на средства за набавка и изведување на мерки, врз основа на склучени договори помеѓу Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта и извршителите на работите и набавувачите, кои ќе бидат избрани во согласност со постапките утврдени во Законот за јавни набавки.

Графички приказ на вкупните расходи:

Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта

Табеларен приказ на приходи и расходи РЕКАПИТУЛАР:

ПРИХОДИ

Сопствени приходи	37.478.000
-------------------	-------------------

РАСХОДИ

Расходи во работењето	32.522.000
Годишна инвестициона програма за 2022 година	4.956.000
ВКУПНО:	37.478.000

**Јавно претпријатие за
стопанисување со пасишта
Управен одбор
претседател**

Скопје, април 2022 година

/ Андријана Томовска /

Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта